

281.
UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 18 marca 1949 r.

w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji.

§ 1. Nadaje się Ministerstwu Komunikacji statut organizacyjny, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Statut wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim. Jednocześnie traci moc obowiązującą statut organizacyjny Ministerstwa Komunikacji, zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 marca 1945 r. (Monitor Polski Nr 3, poz. 11).

§ 3. Wykonanie uchwały niniejszej porucza się Ministrowi Komunikacji.

PREZES RADY MINISTRÓW

Józef Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały Rady Ministrów z dnia 18 marca 1949 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji.

STATUT ORGANIZACYJNY
Ministerstwa Komunikacji.

§ 1. 1. Ministerstwo Komunikacji dzieli się na: Gabinet Ministra (GM), Departamenty: Planowania (I), Organizacyjno-Prawny (II), Kadry (III), Ekonomiczny (IV), Dróg Kolejowych (V), Samochodowy (VI), Dróg Wodnych (VII), Lotnictwa Cywilnego (VIII), Kontrolny (IX) oraz na Biura: Wojskowe (BW), Gospodarki Materiałowej (BM) i Turystyki (BT).

2. W skład Ministerstwa Komunikacji wchodzi nadto Rada Komunikacyjna (RK).

§ 2. 1. Gabinet Ministra obejmuje sprawy dotyczące stosunku Ministra Komunikacji do najwyższych organów Państwa oraz do innych ministrów, kierowników urzędów centralnych i instytucji publicznych, o ile sprawy takie nie należą do zakresu działania innych departamentów lub biur Ministerstwa, sprawy reprezentacyjne, sprawy informacji prasowej, sprawy wystaw i pokazów, sprawy umów międzynarodowych oraz umów z zagranicznymi zarządami komunikacyjnymi, koordynuje działalność departamentów i biur Ministerstwa w sprawach komunikacji międzynarodowej, obejmuje sprawy dotyczące strat, odszkodowań i rewindykacji wojennych, oraz wszelkie inne sprawy stosunków z zagranicą, sprawy intendentury i środków lokomocji Ministerstwa, administrację wydawnictw urzędowych Ministerstwa, oraz inne sprawy zlecone przez Ministra Komunikacji.

2. Gabinet Ministra dzieli się na Wydziały: Prezydencki (1), Zagraniczny (2).

3. W skład Gabinetu Ministra wchodzi Sekretariaty Ministra i Podsekretarzy Stanu, Biblioteka i Kancelaria Główna Ministerstwa. Pod względem administracyjnym Gabinetowi Ministra podlega bezpośrednio Muzeum Komunikacji.

§ 3. 1. Departament Planowania obejmuje opracowywanie i koordynowanie działalności przewozowej poszczególnych środków komunikacji, opracowuje plany przewozowe dla poszczególnych rodzajów komunikacji, przeprowadza badania rzeczywistych wyników przewozowych i postępu ich wykonania, załatwia sprawy planowania z innymi naczelnymi władzami i urzędami, opracowuje wytyczne planów finansowo-gospodarczych eksploatacji przedsiębiorstw komunikacyjnych i budżetów zwyczajnych poszczególnych działów komunikacji, oraz przeprowadza analizę ich wykonania pod względem zgodności z założeniami planów (budżetów), opracowuje koszty własne przewozów dokonywanych przez poszczególne środki przewozowe i bada rzeczywiste uzyskane koszty własne, opracowuje zasadnicze wytyczne i plany inwestycyjne rozwoju istniejącej sieci komunikacyjnej i jej terytorialnej rozbudowy, przeprowadza analizę ich wykonania pod względem zgodności z założeniami planów, opracowuje dane z zakresu rozwoju poszczególnych rodzajów komunikacji oraz z wykonania planów przewozowych, produkcyjnych, zaopatrzenia, zatrudnienia itp., nadzoruje wykonanie prac statystycznych w dziale komunikacji, oraz obejmuje zagadnienie sprawozdawczości działu komunikacji.

2. Departament Planowania dzieli się na Wydziały: Planów Komunikacyjnych (1), Planowania Eksploatacyjnego (2), Planowania Inwestycyjnego (3), Statystyki i Sprawozdawczości (4).

§ 4. 1. Departament Organizacyjno-Prawny opracowuje podstawy prawne, ustrój i zakres działania urzędów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych działu komunikacji, obejmuje zagadnienia ich organizacji wewnętrznej, zagadnienia ustalania i kwalifikowania stanowisk i tytułów służbowych oraz normowania etatów osobowych w dziale komunikacji, zagadnienia usprawnienia pracy w dziale komunikacji, ustalanie wytycznych metod pracy, sprawy legislacyjne, przygotowywanie do zatwierdzenia projektów przepisów i instrukcji służbowych, redakcję Dz. Urz. M. K.

zagadnienia techniki pracy biurowej, stronę prawną spraw załatwianych w Ministerstwie Komunikacji i współpracę z Prokuratorem Generalną R. P., udziela opinii prawnych, obejmuje orzecznictwo z zakresu prawa wodnego, drogowego, samochodowego, kolejowego i lotniczego oraz sprawy koncesji nie zastrzeżone innym departamentom i sprawy ogólnego nadzoru zwierzchniego nad ich wykonywaniem.

2. Departament Organizacyjno-Prawny dzieli się na Wydziały: Ustroju Komunikacji (1), Usprawnienia Pracy (2), Prawny (3).

3. W skład Departamentu Organizacyjno-Prawnego wchodzi pod względem administracyjnym:

1) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji jako instancja odwoławcza w sprawach dyscyplinarnych pracowników P.K.P. tudzież pracowników państwowych działu komunikacji, pełniących służbę w urzędach podległych i jako pierwsza instancja w sprawach pracowników państwowych M. K. i pracowników P.K.P. zajmujących stanowiska naczelne wskazane w przepisach dyscyplinarnych;

2) Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji jako druga instancja w sprawach dyscyplinarnych pracowników państwowych Ministerstwa Komunikacji oraz pracowników P. K. P. zajmujących stanowiska naczelne wskazane w przepisach dyscyplinarnych.

§ 5. 1. Departament Kadry prowadzi politykę ruchu służbowego działu komunikacji, opracowuje plan zatrudnienia w dziale komunikacji, obejmuje zagadnienie przygotowania kadr przyszłych pracowników, oraz zagadnienia szkolenia i dokształcania pracowników działu komunikacji, załatwia sprawy osobowe pracowników działu komunikacji mianowanych przez Ministra Komunikacji oraz wszystkich pracowników samego Ministerstwa, załatwia sprawy odznaczeń, obejmuje sprawy personalne wynikające z tytułu nadzoru Ministra Komunikacji nad kolejami nieeksploatowanymi przez P. K. P., obejmuje zagadnienia warunków pracy, zagadnienia ogólne płacy, oraz sprawy ewidencji personalnej działu komunikacji, prowadzi politykę opieki społecznej nad pracownikiem i obejmuje zagadnienia emerytalne, ubezpieczeniowe, zdrowotne, mieszkaniowe, aprowizacyjne, odzieżowe oraz inne zagadnienia społeczne i gospodarcze, dotyczące pracowników działu komunikacji oraz obejmuje współpracę z Powszechną Organizacją „Służba Polsce” w zakresie fachowego kierowania w dziale komunikacji przysposobieniem zawodowym, wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym młodzieży.

2. Departament Kadry dzieli się na Wydziały: Obsad (1), Szkolenia (2), Pracy i Płacy (3), Do Spraw „Służba Polsce” (4).

§ 6. 1. Departament Ekonomiczny obejmuje sprawy studiów ekonomicznych w zakresie przewozów, w porozumieniu z Departamentem Planowania i badanie materiałów statystycznych ze stanowiska ekonomicznego w różnych rodzajach komunikacji, prowadzi politykę taryfowo-handlową na podstawie badań ekonomicznych i analizy strony dochodowej planów finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw przewozowych działu komunikacji, opracowuje wytyczne w zakresie taryfowania i warunków przewozu, udziela wytycznych w sprawach odprawy przewozowej osób i towarów i związanych z tym czynności, obejmuje sprawy dowozu i bezpośredniej komunikacji, koordynuje taryfy różnych środków przewozowych, obejmuje zagadnienie zatwierdzania i zmiany taryf przewozowych, zagadnienia taryf zagranicznych i zagranicznych szlaków konkurencyjnych, redaguje Dziennik Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych, prowadzi księgowanie wyników podległych przedsiębiorstw, załatwia sprawy podatków, opłat skarbowych, kaucji, wadliw i zabezpieczeń, likwidacji uposażeń pracowników M. K., sprawy umorzeń pretensji nieściągalnych i odpisywanie strat, opracowuje budżet zwyczajny i plan inwestycyjny dla administracji działu komunikacji i kontroluje wykonanie ich pod względem finansowym, obejmuje sprawy przydziałów i przerzutów kredytów oraz nadzór finansowy i rachunkowy nad urzędami podległymi Ministerstwu Komunikacji, sprawuje nadzór nad opracowywaniem planów finansowo-gospodarczych i planów inwestycyjnych przedsiębiorstw państwowych działu komunikacji i kontroluje ich wykonanie pod względem finansowym, obejmuje sprawy przerzutów kredytów w tych przedsiębiorstwach, sprawuje nadzór nad gospodarką zasobową pod względem finansowym, obejmuje zagadnienia rachunkowości i kasowości w przedsiębiorstwach państwowych działu komunikacji, oraz załatwia sprawy pożyczek dla przedsiębiorstw państwowych tego działu.

2. Departament Ekonomiczny dzieli się na Wydziały: Ekonomiczno-Taryfowy (1), Finansowy i Księgowości (2), Budżetu Administracji (3), Budżetów Przedsiębiorstw (4).

§ 7. 1. Departament Dróg Kolejowych obejmuje prace przygotowawcze (wnioski i projekty) i nadzór w zakresie administracji dróg kolejowych, sprawy studiów ekonomiczno-go-

spodarczych i planowania, w porozumieniu z Departamentem Planowania, sprawy projektowania, budowy i utrzymania dróg publicznych, zagadnienia rodzajów materiałów drogowych i ich przydatności, oraz zagadnienia związane z nadzorem nad drogami samorządowymi, sprawy projektowania, budowy i utrzymania mostów i przepustów drogowych oraz zagadnienia materiałów i narzędzi służących do budowy mostów (przepustów), zagadnienia zaopatrzenia dróg kołowych z własnych wytwórni materiałów drogowych i nadzór nad tymi wytwórniami, gospodarkę taborem maszyn drogowych i mostowych oraz środków transportowych do użytku dróg kołowych, sprawy budynków i urządzeń na drogach, sprawy zadrzewiania dróg, sprawy znaków i pasów drogowych, sprawy pomiarów ruchu i grubości nawierzchni.

2. Departament Dróg Kołowych dzieli się na Wydziały: Ogólny (1), Budowy i Utrzymania Dróg (2), Budowy i Utrzymania Mostów (3), Zaopatrzenia i Produkcji (4), Mechaniczny (5).

§ 8. 1. **Departament Samochodowy** obejmuje prace przygotowawcze (wnioski i projekty) i nadzór w zakresie administracji ruchu samochodowego i innego drogowego, sprawy kierowców samochodowych, sprawy pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych, sprawy organizacji ruchu drogowego, sprawy nadzoru nad ruchem drogowym, sprawy studiów ekonomiczno-gospodarczych i planowania, w porozumieniu z Departamentem Planowania, sprawy rozwoju przewozów samochodowych, zaopatrzenia samochodowego i inwestycyjnego oraz analizę ich wykonania, sprawy wydawania koncesyj samochodowych, planowanie obsługi technicznej i napraw, sprawozdawczość i statystykę z zakresu gospodarki samochodowej, studia i badania w zakresie techniki samochodowej, ustalanie norm i przepisów technicznych w zakresie gospodarki samochodowej (normy obsługi, napraw itp.), norm i przepisów przewozowych, oraz projektowanie zasad i programów szkolnictwa samochodowego.

2. Departament Samochodowy dzieli się na Wydziały: Ogólny i Ruchu Drogowego (1), Planowania Samochodowego (2), Techniczny (3).

§ 9. 1. **Departament Dróg Wodnych** obejmuje prace przygotowawcze (wnioski i projekty) i nadzór w zakresie administracji śródlądowych dróg wodnych, zagadnienia żeglugi, nurtu, wydobywania materiału z rzek żeglownych i spławnych, zagadnienia handlowego taboru żegludowego, uprawnień żeglarskich i opłat na śródlądowych drogach wodnych, sprawy budowy i utrzymania taboru żegludowego i technicznego oraz zagadnienia łączności i sygnalizacji, sprawy projektowania oraz budowy i utrzymania dróg wodnych śródlądowych, projektowanie oraz sprawy budowy i utrzymania zapór, zbiorników wodnych, zakładów o sile wodnej oraz zabudowania potoków górskich, jak również sprawy akcji przeciwpowodziowej, oraz w porozumieniu z Departamentem Planowania sprawy studiów ekonomiczno-gospodarczych, planowania rozwoju komunikacji wodnej, opracowywania i analizy wykonania planów inwestycyjnych, jak również sprawy statystyki w zakresie działania Departamentu.

2. Departament Dróg Wodnych dzieli się na Wydziały: Ogólny (1), Żegluga (2), Budowy i Utrzymania Dróg Wodnych (3), Zbiorników i Potoków Górskich (4), Studiów Ekonomicznych (5).

§ 10. 1. **Departament Lotnictwa Cywilnego** obejmuje prace przygotowawcze (wnioski, projekty) i nadzór w zakresie administracji lotnictwa cywilnego, koordynowanie planów poszczególnych działów lotnictwa cywilnego opracowywanie planu sieci lotniczej w ramach planu przewozów ustalonego przez Departament Planowania, sprawy nadzoru z punktu widzenia zadań Departamentu nad przedsiębiorstwem „LOT” i innymi przedsiębiorstwami i stowarzyszeniami lotniczymi i sprawy ich subwencjonowania, zagadnienia wyszkolenia lotniczego, sprawy egzaminowania i rejestru członków załóg cywilnych statków powietrznych, oraz sprawy wydawania i przedłużania licencji dla personelu latającego, sprawy budowy i zakupu oraz sprawy norm zużycia i kontroli technicznej statków powietrznych i sprzętu lotniczego, współpracę przy ustalaniu zasad produkcji materiałów technicznych dla potrzeb lotnictwa cywilnego, prowadzenie rejestru statków powietrznych z wyjątkiem wojskowych, sprawy rozkładu lotów w komunikacji lotniczej, sprawy planowania i nadzoru nad budową i urządzeniem lotnisk i szybowisk, opracowywanie zasad bezpieczeństwa ruchu lotniczego w portach lotniczych, sprawowanie nadzoru nad wykonaniem utrzymania i funkcjonowaniem urządzeń zabezpieczających ruch lotniczy, oraz współpracuje z Państwowym Instytutem Hydrologiczno-Meteorologicznym w zakresie osłony meteorologicznej dla lotnictwa cywilnego.

2. Departament Lotnictwa Cywilnego dzieli się na Wydziały: Ogólny i Planowania (1), Techniczny (2), Lotnisk (3),

§ 11. 1. **Biuro Wojskowe** koordynuje plany i prace w zakresie działania Ministerstwa z planami obrony Państwa, udziela opinii i stawia wnioski w sprawach związanych z obroną Państwa.

2. Organizację wewnętrzną Biura Wojskowego określa osobne zarządzenie Ministra Komunikacji, wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 12. **Biuro Gospodarki Materiałowej** opracowuje wytyczne gospodarki materiałowej działu komunikacji, obejmuje sprawy normalizacji materiałów i ustalanie norm zużycia i zapasów, opracowuje, w porozumieniu z Departamentem Planowania, plan zaopatrzenia materiałowego dla wszystkich rodzajów komunikacji oraz rozdzielnictwo kontygentów rocznych dostaw, opracowuje plan zaopatrzenia przedsiębiorstw działu komunikacji w urządzenia, sprzęt i tabor oraz obejmuje sprawy zakupów zagranicznych.

§ 13. **Biuro Turystyki** obejmuje zagadnienia popierania i propagandy turystyki we wszystkich jej rodzajach i przejawach oraz współdziała w sprawach związanych z turystyką z właściwymi władzami, urzędami, instytucjami i organizacjami.

§ 14. Zakres działania i organizację **Departamentu Kontroli** określają przepisy o organizacji i funkcjonowaniu kontroli wewnętrznej w dziale komunikacji.

§ 15. 1. **Rada Komunikacyjna** jest komisją organizacyjną Ministerstwa Komunikacji, powołaną do rozpatrywania i opiniowania ważniejszych zagadnień na polecenie Ministra Komunikacji.

2. Rada Komunikacyjna składa się z pracowników Ministerstwa Komunikacji oraz z zespołu doradców spośród wybitnych fachowców w dziedzinie komunikacji, zaangażowanych na osobnych warunkach umownych.

3. Zakres działania i organizację Rady Komunikacyjnej określa statut nadany przez Ministra Komunikacji.

§ 16. Szczegółowy podział czynności w Ministerstwie Komunikacji określa regulamin zatwierdzony przez Ministra Komunikacji.

282.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 18 marca 1949 r.

w sprawie nadania statutu przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”.

Na podstawie art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr. 43, poz. 312) nadaje się przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe” statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Wykonanie niniejszej uchwały porucza się Ministrowi Komunikacji.

PREZES RADY MINISTRÓW **Józef Cyrankiewicz**

Załącznik do uchwały Rady Ministrów z dnia 18 marca 1949 r. w sprawie nadania statutu przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”.

STATUT

przedsiębiorstwa państwowego „POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE”.

§ 1. Przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe”, zwane w skróceniu „P. K. P.”, działa na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr. 43, poz. 312), zwanego w dalszym ciągu „dekretem o P. K. P.”, oraz na podstawie niniejszego statutu.

§ 2. Siedzibą przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” jest m. st. Warszawa.

§ 3. Zakres działania przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” określa dekret o P. K. P.

§ 4. 1. Na czele przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” stoi dyrektor generalny kolei państwowych, zwany w dalszym ciągu „dyrektorem generalnym”.

2. Dyrektorowi generalnemu przydani są do pomocy dyrektorzy naczelni.

3. Organem pracy dyrektora generalnego jest Dyrekcja Generalna Kolei Państwowych, zwana w dalszym ciągu „Dyrekcją Generalną”.

4. Organem doradczym dyrektora generalnego jest Narada Dyrektorów.

5. Przedsiębiorstwo P. K. P. dzieli się na okręgi, na czele których stoją dyrektorzy okręgów kolei państwowych. Organami pracy dyrektorów okręgów kolei państwowych są dyrekcje okręgowe kolei państwowych.

6. Poza tym mogą być powoływane jednostki organizacyjne międzydyrekcyjne i centralne zakłady pomocnicze.

§ 5. 1. Do zakresu działania dyrektora generalnego należy, w granicach dekretu o P. K. P., w ramach narodowych planów gospodarczych:

1) reprezentowanie P. K. P. na zewnątrz;